

Helseinnovasjonssenteret sitt arbeid rettet mot Helse som næring

For å oppnå en mer bærekraftig helse- og omsorgstjeneste i form av mer effektiv forebygging, behandling og omsorg vil man ved å benytte innovasjonskraften, kompetansen og ressursene som finnes i norske bedrifter kunne styrke innsatsen i dette arbeidet.

Brukernes og pasientenes behov skal stå i sentrum når tjenesten videreutvikles. Hensikten med nye teknologiske løsninger som innføres er at de skal bidra til bedre, tryggere og mer brukervennlige tjenester. Det er sentralt at tjenestene skal være likeverdige og tilgjengelig over hele landet og økt digitalisering og effektivisering må frigjøre mer tid til helsehjelp og pleie. For å oppnå disse målene, vil samarbeid med næringslivet om utvikling av nye løsninger være viktig. Tverrfaglig kompetanse innenfor medisin og teknologi blir avgjørende for å løse utfordringen i helse- og omsorgssektoren og tilgang på arbeidskraft med riktig kompetanse og ferdigheter vil være viktig for innovasjon og vekst framover. En sterk kobling mellom utdanning, forskning og innovasjon kan bidra til en konkurransedyktig helsenæring og økt kvalitet og bærekraft i helse- og omsorgssektoren.

Ny teknologi bidrar til mer effektiv ressursbruk, høyere kvalitet, økt pasientsikkerhet, mindre omfattende inngrep og mer effektiv bruk av helsepersonellens tid. Slik gir ny teknologi pasientene et bedre tilbud, og blir avgjørende for å løse utfordringene helse- og omsorgstjenesten står overfor. Men dersom gevinsten av å innføre ny teknologi skal tas ut, må nytten av teknologien overstige kostnadene. For næringslivet vil det være viktig at de positive gevinstene kan dokumenteres, slik at fordelene med deres teknologi blir deres konkurransefortrinn.

Helsenæringen består av virksomheter som utvikler og produserer varer og tjenester til bruk i privat og offentlig helse- og omsorgstjeneste eller til bruk i forebygging, diagnostikk, behandling og rehabilitering av sykdom hos mennesker. Næringen leverer varer og tjenester som er viktige for en stor del av befolkningen. Helsenæringen er en kunnskapsintensiv næring og har en betydelig forskningsaktivitet og for mange bedrifter utgjør forskning en stor del av deres virksomhet. Det stilles strenge kvalitetskrav til produkter og tjenester. Dette skyldes kravene til sikkerhet for pasienter og brukere, og at det skal kunne dokumenteres at produktene har en klinisk effekt eller ytelse. Bedrifter som utvikler og selger produkter må kunne dokumentere dette overfor nasjonale og internasjonale godkjenningstilstander.

Kommunene har ansvar for utbygging, utforming og organisering av et forsvarlig og godt tjenestetilbud til den enkelte som har behov for helse- og omsorgstjenester. Kommunens ansvar omfatter alle pasient- og brukergrupper. Den enkelte kommune avgjør selv hvordan tjenesten skal organiseres ut fra lokale forhold og behov.

Spesialisthelsetjenesten er statens ansvar, og omfatter sykehustjenester, laboratorietjenester, psykisk helsevern, spesialisert rusbehandling, akuttmedisinsk beredskap, nødmeldetjeneste, ambulansetjeneste og nødvendig transport av pasienter og personell. Spesialisthelsetjenesten styres løpende gjennom eierstyring og oppdragsstyring. De regionale helseforetakene er ment til å styrke samarbeidet med næringslivet.

Helse- og omsorgssektoren spiller flere viktige roller for utviklingen av helsenæringen. Helsepersonell, pasienter, brukere og pårørende vil ofte være dem som etterspør nye løsninger, eller som selv har ideer til nye løsninger. Helsetjenesten er også en viktig utviklingspartner for bedriftene, ved at det gjennomføres kliniske studier, utprøving og pilotering av nye produkter og tjenester. Den offentlige kunden utgjør også et betydelig marked og har stor innflytelse gjennom sine anskaffelser. Tjenesteinnovasjon handler om nye måter å organisere arbeidet på, eller produsere og levere tjenester på. Det ligger et betydelig potensial i å styrke samhandling, skape helhetlige pasientforløp og mer effektiv drift av helse- og omsorgstjenestene. Arbeidet med tjenesteinnovasjon bør være forankret i pasientens, pårørende eller personellens behov. For helse- og omsorgstjenesten er innovasjon avgjørende for å få bedre og mer effektive tjenester. Slikt innovasjonsarbeid kan gi kommersialisering og næringsutvikling. I Norge er det stor variasjon i den offentlige helse- og

omsorgssektorens erfaringer med å samarbeide med næringslivet. Mangel på rutiner, kompetanse og retningslinjer for slikt samarbeid er fremtredende.

Offentlig finansiert forskning og utvikling er av stor betydning for helsenæringen. For å utvikle nye produkter og tjenester trenger helsenæringen grunnforskning og infrastruktur av høy kvalitet, kapasitet og kompetanse på kliniske studier, innovasjonsstøtte og et velfungerende apparat for kommersialisering. Kommunene har ansvar for å medvirke til og tilrettelegge for forskning. Medvirknings-ansvaret kan for eksempel innebære å gjøre data tilgjengelig eller å synliggjøre problemstillinger eller områder med forskningsbehov overfor relevante samarbeidsaktører.

Helseinnovasjonssenteret vil bidra til utvikling av Helse som næring gjennom:

- Bygge ned barrierene for et konstruktivt samarbeid mellom helse- og omsorgstjenesten og næringsaktører
- Fremme dialog mellom tjenesten og næringslivet om utfordringer, mulige løsninger og samarbeid
- Involvere brukere, pasienter, helsepersonell og næringslivet i identifisering og prioritering av behov, mulige løsninger og samarbeid
- Bistå med tjenestedesign og metoder for analyse og utvikling av pasient- og brukerforløp i samarbeidsprosjekt
- Invitere universitets- og høyskolesektoren og institutter i samarbeidet
- Fremheve betydningen av tverrfaglig kompetanse innenfor medisin og teknologi
- Bidra med kunnskap om helse- og omsorgstjenesten og forståelse av kunnskapsbasert praksis
- Vurdere helsenæringsperspektivet i de FoUI prosjekt som HIS er involvert i